

No. 31980

SPAIN, FRANCE AND ANDORRA

**Treaty of good neighbourliness, friendship and cooperation.
Signed at Madrid and at Paris on 1 June 1993 and at
Andorra la Vella on 3 June 1993**

Authentic texts: Spanish, French and Catalan.

Registered by Spain on 27 June 1995.

ESPAGNE, FRANCE ET ANDORRE

**Traité de bon voisinage, d'amitié et de coopération. Signé à
Madrid et à Paris le 1er juin 1993 et à Andorre-la-Vieille
le 3 juin 1993**

Textes authentiques : espagnol, français et catalan.

Enregistré par l'Espagne le 27 juin 1995.

[SPANISH TEXT — TEXTE ESPAGNOL]

TRATADO DE BUENA VECINDAD, AMISTAD Y COOPERACIÓN
ENTRE EL REINO DE ESPAÑA, LA REPÚBLICA FRANCESA Y
EL PRINCIPADO DE ANDORRA

El Reino de España, la República Francesa y el Principado de Andorra,

Teniendo en cuenta la situación geográfica particular del Principado de Andorra y preocupados por respetar sus tradiciones históricas;

Deseosos de continuar las relaciones de buena vecindad y amistad que siempre han existido entre ellos y de tener en cuenta el espíritu de igualdad que el Principado de Andorra ha mantenido en sus relaciones tradicionales de equilibrio con los Estados vecinos;

Animados por el deseo de desarrollar relaciones de cooperación basadas en la confianza y el equilibrio;

Recordando su compromiso con los valores de paz, libertad, democracia y justicia que les son comunes;

Deseosos de aportar su contribución a la construcción de una Europa pacífica, democrática y solidaria;

han convenido lo siguiente:

ARTICULO 1

El Reino de España y la República Francesa reconocen al Principado de Andorra como Estado soberano.

ARTICULO 2

El Reino de España y la República Francesa establecen respectivamente con el Principado de Andorra relaciones diplomáticas.

El Reino de España y la República Francesa facilitan la participación del Principado en las conferencias y organizaciones internacionales así como su adhesión a los convenios internacionales.

ARTICULO 3

El Reino de España y la República Francesa respetan la soberanía y la independencia del Principado de Andorra, así como la integridad de su territorio.

Se comprometen en caso de violación, o de amenaza de violación de la soberanía, de la independencia o de la integridad territorial del Principado, a proceder entre ellos y con el Gobierno andorrano, a consultas con vistas a examinar las medidas que pudieran resultar necesarias con el fin de garantizar su respeto.

ARTICULO 4

El Reino de España y la República Francesa por una parte, el Principado de Andorra por otra, se comprometen a velar por el respeto mutuo de sus intereses fundamentales respectivos y a cooperar para la solución de las dificultades que pudieran surgir en dichas materias, incluso respecto a los compromisos asumidos por el Reino de España y la República Francesa en el marco de la Comunidad Europea.

Para completar la eventual adhesión del Principado de Andorra a convenios internacionales, en particular europeos, en los que el Reino de España o la República Francesa son partes, así como los acuerdos entre el Principado de Andorra y la Comunidad Europea, esta cooperación será objeto, en caso necesario, de acuerdos específicos, bilaterales o trilaterales entre las partes.

Los ámbitos prioritarios en los que resultan necesarios acuerdos se determinarán por medio de canjes de notas, después de la entrada en vigor del presente Tratado.

ARTICULO 5

El Principado de Andorra se compromete a no emprender nada desde su territorio o en éste, que pueda atentar contra la seguridad interior y exterior del Reino de España o de la República Francesa, o contra sus compromisos internacionales en dicho ámbito.

ARTICULO 6

En el caso de que el Principado de Andorra no se encargue por sí mismo de la protección de sus intereses y de

su representación diplomática ante terceros Estados con los que desee mantener relaciones, o en conferencias u organizaciones internacionales en las que desee participar, solicitará bien al Reino de España bien a la República Francesa que se haga cargo de ello, de conformidad con las disposiciones de la Convención de Viena sobre Relaciones Diplomáticas.

Las modalidades de dicha representación y de dicha protección, que se garantizarán en virtud de un principio de equilibrio entre el Reino de España y la República Francesa, se determinarán en acuerdos específicos.

ARTICULO 7

En los Estados en que el Principado de Andorra no dispone de representación consular, y sin perjuicio de las disposiciones del derecho internacional que regulen las relaciones diplomáticas y consulares, así como del acuerdo de los citados Estados, los nacionales andorranos podrán acudir en caso de necesidad bien a una oficina consular del Reino de España, bien a una oficina consular de la República Francesa, en la medida en que ambas coexistan.

ARTICULO 8

Los arreglos, acuerdos y tratados bilaterales que concierne el Principado de Andorra tanto con el Reino de España como con la República Francesa son objeto, desde el momento del inicio de las negociaciones, y hasta su conclusión, de una información regular y completa, por vía diplomática, a aquel de los dos Estados que no participe en ellas, por parte de los otros dos.

ARTICULO 9

Si resultase que el objeto de un arreglo, acuerdo o tratado bilateral que el Principado de Andorra tuviese intención de concertar con el Reino de España o con la República Francesa fuese de interés común para los tres Estados, éstos podrán decidir concluirlo de manera tripartita.

ARTICULO 10

El presente Tratado será ratificado por las Altas Partes Contratantes de conformidad con sus normas constitucionales respectivas. Los instrumentos de ratificación serán depositados ante el Gobierno del Principado de Andorra.

El presente Tratado entrará en vigor el primer día del mes siguiente a la fecha del depósito del último instrumento de ratificación.

Las Partes acuerdan aplicar sus disposiciones provisionalmente desde la fecha de su firma.

ARTICULO 11

El presente Tratado, redactado en un ejemplar único en castellano, francés y catalán, siendo los tres textos igualmente fehacientes, será depositado en los archivos del Gobierno del Principado de Andorra que entregará una copia certificada conforme a cada uno de los Gobiernos de los demás signatarios.

En fe de lo cual, los plenipotenciarios infrascritos estampan sus firmas al pie del presente Tratado.

Hecho en Madrid el

1. Junio 1993

Hecho en Andorra
la Vieja el

3 de junio 1993

Hecho en París el

14. Juin 1993

POR EL REINO DE ESPAÑA

El Ministro de Asuntos
Exteriores,

Javier Solana Madariaga

POR EL PRINCIPADO DE
ANDORRA

El Jefe del Gobierno,

Oscar Ribas Reig

POR LA REPUBLICA FRANCESA

El Ministro de Asuntos
Exteriores,

Alain Juppe

TRAITÉ¹ DE BON VOISINAGE, D'AMITIÉ ET DE COOPÉRATION
ENTRE LA RÉPUBLIQUE FRANÇAISE, LE ROYAUME D'ES-
PAGNE ET LA PRINCIPAUTÉ D'ANDORRE

La République française,
le Royaume d'Espagne
et la Principauté d'Andorre

Prenant en compte la situation géographique particulière de la Principauté d'Andorre et soucieux de respecter ses traditions historiques ;

Désireux de poursuivre les relations de bon voisinage et d'amitié qui ont toujours existé entre eux et de tenir compte de l'esprit de parité que la Principauté d'Andorre a maintenu dans ses relations traditionnelles d'équilibre avec les Etats voisins ;

Animés du désir de développer des relations de coopération confiantes et équilibrées ;

Rappelant leur attachement aux valeurs de paix, de liberté, de démocratie et de justice qui leur sont communes ;

Soucieux d'apporter leur contribution à la construction d'une Europe pacifique, démocratique et solidaire ;

sont convenus de ce qui suit :

Art. 1

La République française et le Royaume d'Espagne reconnaissent la Principauté d'Andorre comme Etat souverain.

---

¹ Entré en vigueur le 1er décembre 1994, soit le premier jour du mois ayant suivi la date du dépôt du dernier instrument de ratification auprès du Gouvernement de la Principauté d'Andorre, conformément à l'article 10.

Art. 2

La République française et le Royaume d'Espagne établissent respectivement avec la Principauté d'Andorre des relations diplomatiques.

La République française et le Royaume d'Espagne facilitent la participation de la Principauté aux conférences et organisations internationales ainsi que son accession aux conventions internationales.

La République française et le Royaume d'Espagne respectent la souveraineté et l'indépendance de la Principauté d'Andorre, ainsi que l'intégrité de son territoire.

Ils s'engagent en cas de violation, de menace de violation de la souveraineté, de l'indépendance ou de l'intégrité territoriale de la Principauté, à procéder entre eux et avec le Gouvernement andorran, à des consultations en vue d'examiner les mesures qui pourraient se révéler nécessaires afin d'en assurer le respect.

Art. 4

La République française, le Royaume d'Espagne d'une part, la Principauté d'Andorre d'autre part s'engagent à veiller au respect mutuel de leurs intérêts fondamentaux respectifs et à coopérer pour le règlement des difficultés qui pourraient survenir dans ces matières, y compris au regard des engagements pris par la République française et le Royaume d'Espagne dans le cadre de la Communauté Européenne.

Complétant l'éventuelle adhésion de la Principauté d'Andorre à des conventions internationales, notamment européennes, auxquelles la République française ou le Royaume d'Espagne sont parties, ainsi que les accords entre la Principauté d'Andorre et la Communauté européenne, cette coopération fait, au besoin, l'objet d'accords spécifiques, bilatéraux ou trilatéraux entre les parties.

Les domaines prioritaires dans lesquels des accords apparaissent nécessaires sont déterminés par des échanges de notes, après l'entrée en vigueur du présent traité.

Art. 5

La Principauté d'Andorre s'engage à ne rien entreprendre depuis son territoire ou sur celui-ci, qui soit de nature à porter atteinte à la sécurité intérieure et extérieure de la République française ou du Royaume d'Espagne, ou à leurs engagements internationaux en ce domaine.

Art. 6

Dans les cas où la Principauté d'Andorre n'assure pas elle-même la protection de ses intérêts et sa représentation diplomatique auprès d'Etats tiers avec lesquels elle souhaite entretenir des relations, ou auprès de conférences ou d'organisations internationales auxquelles elle souhaite participer, elle demande soit à la République française, soit au Royaume d'Espagne de s'en charger, conformément aux dispositions de la Convention de Vienne sur les relations diplomatiques¹.

Les modalités de cette représentation et de cette protection, qui seront assurées selon un principe d'équilibre entre la République française et le Royaume d'Espagne, sont déterminées dans des accords spécifiques.

Art. 7

Dans les Etats où la Principauté d'Andorre ne dispose pas d'une représentation consulaire, et sous réserve des dispositions du droit international régissant les relations diplomatiques et consulaires, ainsi que de l'accord desdits Etats, les ressortissants andorrans pourront s'adresser en tant que de besoin, soit à un poste consulaire de la République française, soit à un poste consulaire du Royaume d'Espagne, dans la mesure où les deux coexistent.

---

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 500, p. 95.

Art. 8

Les arrangements, accords et traités bilatéraux que la Principauté d'Andorre conclut soit avec la République française soit avec le Royaume d'Espagne font l'objet, dès l'engagement des négociations, et jusqu'à leur conclusion, d'une information régulière et complète, par voie diplomatique, de celui des deux Etats qui n'y participe pas, de la part des deux autres.

Art. 9

S'il apparaît que l'objet d'un arrangement, accord ou traité bilatéral que la Principauté d'Andorre envisage de conclure avec la République française ou le Royaume d'Espagne présente pour ces trois Etats un intérêt commun, ceux-ci peuvent décider de le conclure de manière tripartite.

Art. 10

Le présent traité sera ratifié par les Hautes Parties contractantes en conformité avec leurs règles constitutionnelles respectives. Les instruments de ratification seront déposés auprès du Gouvernement de la Principauté d'Andorre.

Le présent traité entrera en vigueur le premier jour du mois suivant la date du dépôt du dernier instrument de ratification.

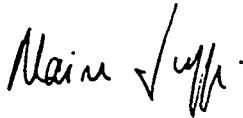
Les parties conviennent d'en appliquer les dispositions à titre provisoire à la date de sa signature.

Art. 11

Le présent traité, rédigé en un exemplaire unique, en langue française, en langue castillane, et en langue catalane, les trois textes faisant également foi, sera déposé dans les archives du Gouvernement de la Principauté d'Andorre qui remettra une copie certifiée conforme à chacun des Gouvernements des autres signataires.

En foi de quoi, les plénipotentiaires soussignés
ont apposé leurs signatures au bas du présent traité.

Pour la
République Française
Le Ministre des
Affaires Etrangères

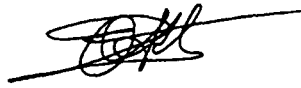

Alain JUPPE

Signé à Paris,

le 14e juin 1993

Pour la
Principauté d'Andorre
Le Chef du
Gouvernement

Oscar RIBAS REIG

Signé à Andorre

La Vieille,
le 3 de juny 1993

Pour le
Royaume d'Espagne
Le Ministre des
Affaires Extérieures

Javier SOLANA
MADARIAGA

Signé à Madrid,

le 1. Junio 1993

[CATALAN TEXT — TEXTE CATALAN]

TRACTAT DE BON VEÏNATGE, D'AMISTAT I DE COOPERACIÓ
ENTRE EL PRINCIPAT D'ANDORRA, LA REPÚBLICA FRAN-
CESA I EL REGNE D'ESPANYA

El Principat d'Andorra, la República francesa i el Regne d'Espanya,

Prenent en compte la situació geogràfica particular del Principat d'Andorra, i preocupats pel respecte a les seves tradicions històriques;

Desitjosos de continuar les relacions de bon veïnatge i amistat que sempre han existit entre ells, i desitjosos de tenir en compte l'esperit de paritat que el Principat d'Andorra ha mantingut en les seves relacions tradicionals d'equilibri amb els Estats veïns;

Animats pel desig de desenvolupar relacions de cooperació confiades i equilibrades;

Recordant la seva vinculació amb els valors de la pau, la llibertat, la democràcia i la justícia que els són comuns;

Amb la voluntat d'aportar la seva contribució a la construcció d'una Europa pacífica, democràtica i solidària;

han acordat el següent:

Article 1r:

La República francesa i el Regne d'Espanya reconeixen el Principat d'Andorra com a Estat sobirà.

Article 2n:

La República francesa i el Regne d'Espanya estableixen, respectivament, relacions diplomàtiques amb el Principat d'Andorra.

La República francesa i el Regne d'Espanya faciliten la participació del Principat a les conferències i organitzacions internacionals i també el seu accés als convenis internacionals.

Article 3r:

La República francesa i el Regne d'Espanya respecten la sobirania i la independència del Principat d'Andorra i també la integritat del seu territori.

Es comprometen en cas de violació, d'amenaça de violació de la sobirania, de la independència o de la integritat territorial del Principat, a dur a terme, entre ells i amb el Govern andorrà, consultes per tal d'examinar les mesures que podrien revelar-se necessàries a fi d'assegurar-ne el respecte.

Article 4t:

La República francesa i el Regne d'Espanya, d'una banda, i el principat d'Andorra, de l'altra, es comprometen a vetllar pel respecte mutu dels seus interessos fonamentals respectius i a cooperar per resoldre les dificultats que podrien sorgir en aquestes qüestions, fins i tot respecte als compromisos contrets per la República francesa i el Regne d'Espanya en el marc de la Comunitat Europea.

Completant l'eventual adhesió del Principat d'Andorra a convenis internacionals, especialment europeus, dels quals la República francesa o el Regne d'Espanya en són part, i també els acords entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea, aquesta cooperació, si cal, serà l'objecte d'acords específics, bilaterals o trilaterals entre les parts.

Els àmbits prioritaris en els quals esdevinguin necessaris acords es determinaran per un intercanvi de notes, després de l'entrada en vigor del present tractat.

Article 5è:

El Principat d'Andorra es compromet a no emprendre, ja sigui des del seu territori o en el seu territori, res que pugui atemptar contra la seguretat interior i exterior de la República francesa o del Regne d'Espanya o contra els seus compromisos internacionals en aquest àmbit.

Article 6è:

Cas que el principat d'Andorra no asseguri ell mateix la protecció dels seus interessos i la seva representació diplomàtica en Estats tercers amb els quals el Principat d'Andorra desitgi mantenir relacions, o en les conferències o organitzacions internacionals en les quals desitgi participar, el Principat d'Andorra demana, sigui a la República francesa, sigui al Regne d'Espanya, d'encarregar-se'n de conformitat amb les disposicions de la Convenció de Viena sobre les relacions diplomàtiques.

Les modalitats d'aquesta representació i d'aquesta protecció, que seran assegurades segons un principi d'equilibri entre la República francesa i el Regne d'Espanya, es determinaran en acords específics.

Article 7è:

En els Estats on el Principat d'Andorra no disposi d'una representació consular, i sota reserva de les disposicions del dret internacional que regeixin les relacions diplomàtiques i consulars, i també de l'acord dels Estats en qüestió, els súbdits andorrans podran adreçar-se, en cas de necessitat, sigui a un consolat de la República francesa, sigui a un consolat del Regne d'Espanya, en la mesura en què els dos coexisteixin.

Article 8è:

Les disposicions, acords i tractats bilaterals que el Principat d'Andorra subscrigui, sigui amb la República francesa, sigui amb el Regne d'Espanya, seran objecte, a partir de l'inici de les negociacions i fins a la seva conclusió, d'una informació regular i completa, per via diplomàtica. Aquesta informació serà adreçada pels dos Estats que participin en la negociació a l'Estat que no hi participi.

Article 9è:

Si resulta que l'objecte d'una disposició, acord o tractat bilateral que el Principat d'Andorra preveu concloure amb la República francesa o el Regne d'Espanya presenta per a aquests tres Estats un interès comú, aquests Estats poden decidir de concloure'l de manera tripartida.

Article 10è:

El present tractat serà ratificat per les Altes Parts contractants de conformitat amb les seves normes constitucionals respectives. Els instruments de ratificació seran dipositats per davant del Govern del Principat d'Andorra.

El present tractat entrarà en vigor el primer dia del mes següent a la data del lliurament de l'últim instrument de ratificació.

Les parts acorden aplicar-ne les disposicions a títol provisional en la data de la seva signatura.

Article 11è:

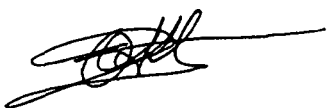
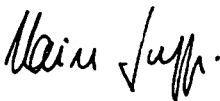
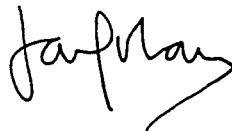
El present tractat, redactat en un únic exemplar, en català, castellà i francès, els tres textos del qual donen fe per igual del seu contingut, serà dipositat en els arxius del Govern del Principat d'Andorra que remetrà una còpia autenticada conforme a cadascun dels Governos de les altres parts signatàries.

Per donar-ne fe, els plenipotenciaris sotasignats han posat la seva signatura al peu del present tractat.

Pel Principat d'Andorra
El Cap de Govern

Per la República francesa
El Ministre d'Afers Estrangers

Pel Regne d'Espanya
El Ministre d'Afers Exteriors

Oscar RIBAS REIG
Andorra la Vella, el 3 juny 1993

Alain JUPPE
Paris, el 1 juny 1993

Javier SOLANA MADARIAGA
Madrid, el 1 juny 1993

[TRANSLATION — TRADUCTION]

TREATY¹ OF GOOD NEIGHBOURLINESS, FRIENDSHIP AND CO-OPERATION BETWEEN THE KINGDOM OF SPAIN, THE FRENCH REPUBLIC AND THE PRINCIPALITY OF ANDORRA

The Kingdom of Spain, the French Republic and the Principality of Andorra,

Taking into account the special geographical situation of the Principality of Andorra and anxious to respect its historical traditions;

Wishing to maintain the relations of good neighbourliness and friendship which have always existed between them and to take into account the spirit of equality which the Principality of Andorra has maintained in its traditional balanced relations with the neighbouring States;

Guided by the desire to develop relations of cooperation based on trust and balance;

Recalling their commitment to the values of peace, freedom, democracy and justice which they hold in common;

Wishing to contribute to the building of a Europe of peace, democracy and solidarity;

Have agreed as follows:

Article 1

The Kingdom of Spain and the French Republic recognize the Principality of Andorra as a sovereign State.

Article 2

The Kingdom of Spain and the French Republic, respectively, shall establish diplomatic relations with the Principality of Andorra.

The Kingdom of Spain and the French Republic shall facilitate the participation of the Principality in international conferences and organizations and its accession to international agreements.

Article 3

The Kingdom of Spain and the French Republic shall respect the sovereignty and independence of the Principality of Andorra and its territorial integrity.

In the event of violation or threat of violation of the sovereignty, independence or territorial integrity of the Principality, they undertake to hold consultations with each other and with the Andorran Government in order to consider such measures as may be necessary to ensure respect thereof.

¹ Came into force on 1 December 1994, i.e., the first day of the month following the date of deposit of the last instrument of ratification with the Government of the Principality of Andorra, in accordance with article 10.

Article 4

The Kingdom of Spain and the French Republic, on the one hand, and the Principality of Andorra, on the other, undertake to ensure mutual respect for their respective basic interests and to cooperate in resolving any difficulties which may arise in those matters, including difficulties relating to the commitments entered into by the Kingdom of Spain and the French Republic within the context of the European Community.

Complementing the future accession of the Principality of Andorra to international agreements, in particular European agreements, to which the Kingdom of Spain or the French Republic are parties, and to agreements between the Principality of Andorra and the European Community, this cooperation shall be the subject of specific bilateral or trilateral agreements between the Parties, if required.

The priority spheres in which agreements are necessary shall be determined by means of exchanges of notes after the entry into force of this Treaty.

Article 5

The Principality of Andorra undertakes not to take any action from its territory or within its territory which might encroach on the internal and external security of the Kingdom of Spain or the French Republic, or on their international commitments in that sphere.

Article 6

In the event that the Principality of Andorra does not take charge of the protection of its interests and its diplomatic representation in third States with which it wishes to maintain relations, or in conferences or international organizations in which it wishes to participate, it shall request either the Kingdom of Spain or the French Republic to do so in accordance with the provisions of the Vienna Convention on Diplomatic Relations.¹

The modalities of that representation and that protection, which shall be ensured by virtue of the principle of balance between the Kingdom of Spain and the French Republic, shall be determined in specific agreements.

Article 7

In States in which the Principality of Andorra does not have consular representation, and subject to the provisions of international law regulating diplomatic and consular relations and to the agreement of those States, Andorran nationals may, in case of need, apply either to a consular office of the Kingdom of Spain or to a consular office of the French Republic, in so far as both offices exist.

Article 8

With regard to bilateral arrangements, agreements and treaties which the Principality of Andorra concludes either with the Kingdom of Spain or with the French Republic, from the time of the start of the negotiations up to their conclusion the two States concerned shall provide regular and complete information through the diplomatic channel to the State which is not participating in the negotiations.

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 500, p. 95.

Article 9

In the event that the subject of a bilateral arrangement, agreement or treaty which the Principality of Andorra intends to conclude with the Kingdom of Spain or the French Republic is of common interest to these three States, they may decide to conclude it on a tripartite basis.

Article 10

This Treaty shall be ratified by the High Contracting Parties in accordance with their respective constitutional provisions. The instruments of ratification shall be deposited with the Government of the Principality of Andorra.

This Treaty shall enter into force on the first day of the month following the date of deposit of the last instrument of ratification.

The Parties agree to apply its provisions provisionally from the date of its signature.

Article 11

This Treaty, drawn up in a single copy in Spanish, French and Catalan, all three texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the Principality of Andorra, which shall send a certified copy to each of the Governments of the other signatories.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries have signed this Treaty.

DONE in Madrid
on 1 June 1993

For the Kingdom
of Spain:

The Minister
for Foreign Affairs,
JAVIER SOLANA
MADARIAGA

DONE in Andorra la Vella
on 3 June 1993

For the Principality
of Andorra:

The Head
of Government,
OSCAR RIBAS REIG

DONE in Paris
on 1 June 1993

For the French
Republic:

The Minister
for Foreign Affairs,
ALAIN JUPPÉ
